

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
İslam, Anadolu ve Osmanlı Mimarlıkları	FAD 427	Bahar	03+00+00	Zorunlu	3	5
Akademik Birim:	Sanat ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü					
Öğrenim Türü:	Örgün eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	Ali Onat TÜRKER					
Dersin Amacı:	İlk dört yarıyıl da Batı coğrafyası ağırlıklı bir mimarlık ve kent tarihi görmüş olan öğrencilere, Türkiye'nin de içinde bulunduğu geniş İslam ve Anadolu coğrafyasının mimarlık ve yapı çevre tarihini, dönemlerinin toplumsal, sosyal ve ekonomik bağlamları içinde anlatmak; kültürler-arası, karşılaştırmalı ve eleştirel analizlere dayanan bir tarih anlayışı geliştirmek; böylece, günümüzde örnekleri giderek çoğalan, tarihten form devşirilerek üretilmiş yüzeysel ve pastiş mimarlıklara güçlü eleştiriler getirebilecek bir tarihsel ve teorik arka planı mimar adaylarının bilgi repertuarına katmak.					
Dersin İçeriği:	Ders, geniş İslam coğrafyasında Ortaçağ, Erken Modern ve Modern dönemlerde üretilmiş olan mimarlık ve yapı çevrenin tarihini temel bir "survey" biçiminde kurgularken, özellikle Anadolu Selçuk ve Osmanlı mimarlıklarına odaklanan bir "lecture" dersi olarak tasarlanmıştır. "Lecture"lar yakın çevredeki önemli tarihsel kentlere (Edirne, Bursa, İznik gibi) yapılacak gezilerle desteklenecektir. Ayrıca öğrencilerin, bu mimari mirasın son yüzyıldaki tarihsel ve politik dönüşümlere bağlı olarak değişen koruma, yeniden yorumlama, dönüştürme ve/veya yıkılma pratikleri gibi konulara da değinilecektir					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	1- Kapsanan coğrafyalardaki değişik mimarlıkları ve dönemleri ayırt edebilmek: örneğin bir Memluk camisi ile Osmanlı camisini, bir Selçuk türbesi ile bir Timurid türbeyi ya da bir erken Osmanlı camisi ile klasik Osmanlı camisini tanıyıp ayırt edebilmek 2- . Derste görülen örnekleri, tipoloji, malzeme, konstrüksiyon, mekan gibi Mimarlık disiplinine içkin olan konularda analiz ve ayırt edebilmek: çok direkli "hypostyle" cami ile merkezi kubbeli cami arasındaki mekan algısı farklarını görebilmek, Ermeni taş işçiliğini ya da Osmanlı almasıık duvar örgüsünü gördükleri yerde tanıyabilmek 3- "İslam Mimarisi" gibi tartışmalı ve ideolojik olarak yüklü bir terime eleştirel bakabilmek; terimin tek bir dinin mimarlığını değil, çok çeşitli coğrafya ve kültürleri içeren çoğul bir mimarlığa işaret ettiğini anlayabilmek 4- Çalışılan örnekler üzerinden Türkiye genelinde bir tarihi çevre ve koruma bilinci oluşturmak; bu konuların mimarlık mesleğinin en temel meseleleri arasında olduğu fikrini yerleştirmek 5- Derste kapsanan konular üzerine Türkçe ve İngilizce kaynaklardan okumalar yapabilmek; okunanları yorumlama, özetleme ve yazma becerilerini ders çerçevesinde geliştirmek					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Dersin hocasının vereceği görsel malzeme ile desteklenmiş "lecture"lar · Okuma metinleri ve metinler üzerinden tartışmalar · Film gösterimleri · Geziler: gezilerde görülenlerin eskiz, fotoğraf,çizim olarak dokümente edilmesi					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık
1	Giriş: bir akademik disiplin olarak "İslam Sanatı ve Mimarlığı"	
2	Akdeniz Sentezi: İslam Mimarisinin Oluşum Dönemi Abbasi ve Endülüs Emevi Mimarlığı: Cordoba Ulu Camisi	İlgili Okumalar
3	Medrese, Kervansaray, Türbe Tipolojileri I Eyyubi ve Memluk Mimarlıkları: Kahire-Şam-Halep	İlgili Okumalar

4	Medrese, Kervansaray, Türbe Tipolojileri II İlkhanid ve Timurid Mimarlıkları: İsfahan ve Merv	İlgili Okumalar
5	Diyar-ı Rum: Kùltürler Arası Karşılaşmalar Bizans-Haçlılar-Ermeni Mimarlığı: Ayasofya, Akdamar, Ani	İlgili Okumalar
6	Diyar-ı Rum: Osmanlı Öncesi Anadolu Anadolu Selçuk ve Beylik Mimarlığı: Divriği Ulu Cami	İlgili Okumalar
7	Midterm Erken Osmanlı Mimarisi Eyvanlı camiler, külliye ve türbeler: Bursa ve İznik	
8	Klasik-Emperyal Osmanlı Mimarisinin oluşumu Mimar Sinan: Şehzade, Süleymaniye, Selimiye	İlgili Okumalar
9	Klasik Çağda Müslüman İmparatorluklar Osmanlı-Safavid-Mughal aksında mimarlık	İlgili Okumalar
10	Gezi-Değerlendirme-Ödev	İlgili Okumalar
11	Osmanlıda Modernleşme ve Yeniye Açılma 18 yüzyılda kent, mimarlık ve toplum	İlgili Okumalar
12	Tanzimat ve İmparatorluğun Temsili Usul-i Mimariyi Osmani, Abdülhamit Albümleri	İlgili Okumalar
13	Modern Osmanlı Rönesansı 20 yüzyıl başında Birinci Milli Mimarlık	İlgili Okumalar
14	Türk-Osmanlı Konut Mimarisi Sedat Hakkı Eldem	İlgili Okumalar

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Richard Ettinghausen and Oleg Grabar, Islamic Art and Architecture 650-1250, New Haven: Yale University, 2001
 Sheila Blair and Jonathan Bloom, The Art and Architecture of Islam 1250-1800, New Haven: Yale University, 1994
 Robert Hillenbrand, Islamic Art and Architecture, London: Thames & Hudson, 1999
 Dogan Kuban, Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı, İstanbul: Yapi ve Kredi Yayınları, 2002
 Aptullah Kuran, The Mosque in Early Ottoman Architecture, Chicago: University of Chicago Press, 1968
 Gulru Necipoglu, The Age of Sinan: architectural culture in the Ottoman Empire, London: Reaktion, 2010
 Sibel Bozdoğan and Gulru Necipoglu ed., History and Ideology: architectural heritage of the 'Lands of Rum', Muqarnas Vol.24, 2007
 Christina Maranci, Medieval Armenian architecture: constructions of race and nation, Leuven, 2001
 Shirine Hamadeh, The City's Pleasures: Istanbul in the 18th Century, Seattle: University of Washington Press, 2008
 Ahmet Ersoy, Architecture and the Late Ottoman Historical Imaginary, Burlington VT: Ashgate, 2015 Ali Cengizkan ed. Mimar
 Kemalettin ve Cagi, Ankara: TMMOB Mimarlar Odası ve Vakıflar Genel Mudurlugu, 2009
 Yıldırım Yavuz, İmparatorluktan Cumhuriyete Mimar Kemalettin 1870-1927, Ankara: TMMOB Mimarlar Odası ve Vakıflar Genel
 Mudurlugu, 2009

DİĞER KAYNAKLAR

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
-------------------------	------	----------------

Katılım	14	20
Ödev	1	20
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	20
Final Sınavı	1	40
Total:	17	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Ödev	1	27	27
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	13	2	26
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	15	15
Final Sınavı	1	15	15
Toplam İş Yüğü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yüğü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12
OC1				3			3					
OC2				3			2					
OC3				3			1					
OC4				3			1					
OC5				3			2					

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek